

Nejen jídlo a hygienické potřeby. V Nepálu pomáháme lidem zvládnout trauma ze záplav a budujeme systémy včasného varování

15.9.2026 - | Člověk v tísni

Od bleskové ničivé povodně v Nepálu uběhly už více než dva týdny. O život přišlo podle oficiálních zdrojů 1 385 lidí a další tisíce se pohřešují. Celkově katastrofa zasáhla až 1,6 milionu lidí v pěti okresech. V zemi aktivně pomáháme od prvních dní a nadále pomáháme lidem v nejhůře postižených oblastech Uttargaya a Gosaikunda v okrese Rasuwa. Na místě je nyní nasazeno 14 členů našeho Emergency Response Teamu. Vedle distribuce materiální a finanční pomoci či zajištění základních životních potřeb už poskytujeme také psychosociální podporu zasaženým obyvatelům i pracovníkům v první linii. A společně s úřady pracujeme na vylepšených systémech včasného varování před přírodními katastrofami.

Náročná doprava a pomoc stovkám lidí

„Přístup na místo je pořád velmi komplikovaný. Z celkových 133 kilometrů z Káthmándú do Kalikasthanu vede 90 kilometrů po nezpevněných cestách a v náročném terénu. Cesta, která před katastrofou trvala asi čtyři hodiny, nyní zabere dvojnásobek. A do některých oblastí se dá pomoc doručit pouze letecky,“ popisuje Marek Štys, vedoucí našich humanitárních programů.

„I přes takto komplikované podmínky se nám podařilo dostat materiální humanitární pomoc – potraviny, hygienické potřeby nebo tzv. dignity balíčky třeba se spodním prádlem – k více než tisícovce lidí. S místními samosprávami a úřady navíc koordinujeme správu skladů, evidenci zásob a následnou distribuci,“ dodává Marek Štys.

Chci přispět do sbírky SOS Nepál

Dále pomáháme místním úřadům s provozem nouzových ubytovacích center. *„Zajišťujeme chod celého centra včetně kuchyně. Dočasně zde bydlí 51 dospělých a 12 dětí,“* popisuje Ransubba Gurung z našeho týmu fungování jednoho z evakuačních center v okrese Rasuwa. *„Staráme se o to, aby místní lidé dostali výživnou a vyváženou stravu. Mají zde čtyři jídla denně, od dal bhatu po vajička, tvaroh nebo čerstvou zeleninu,“* doplňuje.

Prosazujeme zde také různá bezpečnostní opatření, abychom chránili soukromí a důstojnost lidí, kteří v důsledku katastrofy přišli o své domovy.

Vyrovnění se s traumatem a psychosociální pomoc

Na místě jsou dva naši specializovaní pracovníci pro duševní zdraví a psychosociální podporu (MHPSS).

Ti zjistili potřebu psychologické první pomoci a psychoedukace nejen mezi obyvateli zasaženými katastrofou, ale také mezi lidmi v první linii – záchranáři a zdravotníky nebo pracovníky úřadů a nemocnic.

Tuto péči nyní poskytují prostřednictvím terénních návštěv v jejich domovech. Zároveň probíhá

příprava na bezpečný návrat dětí do školních lavic, který vyžaduje systematickou psychosociální péči zaměřenou na zvládání prožitých traumat.

Jak zabránit dalším katastrofám? Pomohou systémy včasného varování

Naši pracovníci navíc spolupracují s nepálskými úřady včetně Odboru hydrologie a meteorologie, kterým poskytují technickou podporu a zkušenosti se systémy včasného varování (EWS). Společně v reakci na srpnové povodně vyhodnocujeme fungování varovných systémů a hledáme slabá místa a ponaučení pro jejich budoucí zlepšení.

Cílem je lépe porozumět místním podmínkám, monitorovat vývoj hrozeb, identifikovat ohrožené obyvatelstvo a určit dostupný časový předstih pro přijetí preventivních opatření.

Výsledkem bude praktický plán vhodných technologií, potřebných investic a vymezení rolí institucí, aby bylo chráněno obyvatelstvo v těch nejohroženějších oblastech.

Se systémy včasného varování máme dlouholeté zkušenosti

Člověk v tísní má se systémy včasného varování EWS dlouholeté zkušenosti nejen v Nepálu, ale také v Kambodži, Laosu, Filipínách, Arménii nebo Bosně a Hercegovině.

Jen za rok 2025 jsme takto chránili 1, 7 milionu lidí.

Díky rychlému varování mohou obyvatelé chránit své životy, majetek i zdroje obživy. Varování se k nim dostávají mnoha způsoby: přes hlasové automaty, SMS, sirény, videonahrávky ve znakovém jazyce nebo komunitní skupiny v aplikaci WhatsApp.

Nyní vyhodnocujeme v terénu fungování varovných systémů. (© Sajana Shrestha)

Lidé z celé České republiky přispěli do sbírky SOS Nepál přes 40 milionů korun

Solidarita české veřejnosti je opravdu mimořádná. Ihned po katastrofě jsme uvolnili 1 milion korun z Klubu přátel, díky kterému mohl financovat okamžitou pomoc dříve, než byly k dispozici další zdroje.

Zároveň spustil sbírku SOS Nepál, kam k dnešnímu dni lidé přispěli celkem 41,2 milionů korun. Sbírka je i nadále otevřená.

Na řadě je zateplení ubytoven a zimní výbava

Během následujících měsíců budeme pokračovat v psychosociální podpoře a plánujeme spustit volnočasové a vzdělávací aktivity pro děti.

S příchodem zimy budeme zajišťovat zateplená přístřeší či zimní výbavu pro 1 000 domácností a pro dalších 100 domácností zřídíme dočasné latríny, drenáže a vodní stanice.

Nejzranitelnějším rodinám a obyvatelům budeme poskytovat i finanční pomoc, včetně programů „cash for work“, abychom tak podpořili jejich samostatnost a možnost vlastních zdrojů obživy a přispěli k obnově země.

Chci přispět do sbírky SOS Nepál

<https://www.clovekvtisni.cz/nejen-jidlo-a-hygienicke-potreby-v-nepalu-pomahame-lidem-zvladnout-trauma-ze-zaplav-a-budujeme-systemy-vcasneho-varovani-13727gp>